

Spis treści

Od Autorek	9
Streszczenie	11
Abstract	13
1. Wprowadzenie	15
1.1. Rys historyczny	15
1.2. Geneza tematu	15
1.3. Cele i tezy pracy	16
1.4. Metodyka badań	17
1.5. Zakres terytorialny i czasowy badań	19
1.6. Słownik pojęć przyjętych w badaniach na potrzeby niniejszej pracy	19
1.7. Przegląd literatury dotyczącej krajobrazu wiejskiego	20
1.7.1. Definicja krajobrazu – kształtowanie krajobrazu wiejskiego	20
1.7.2. Tożsamość a krajobraz wiejski	21
1.7.3. Wieś współczesna a krajobraz – problemy	23
1.7.4. Nowy typ osiedli, czyli wsie podmiejskie	24
1.7.5. Koncepcje kształtowania przestrzeni wiejskich w obliczu współczesnych przemian	26
1.7.6. Program Odnowy Wsi	28
1.8. Przegląd literatury dotyczącej przestrzeni publicznych we wsiach	29
1.8.1. Definicje przestrzeni publicznych	29
1.8.2. Rodzaje przestrzeni publicznych we wsiach	30
1.8.3. Kształtowanie przestrzeni publicznych	37
1.8.4. Przestrzeń publiczna we wsiach podmiejskich	39
1.8.5. Koncepcja włączenia przestrzeni publicznych wsi w przyrodniczy model płatów i korytarzy	39
2. Wrocław i jego suburbia – badania ogólne	43
2.1. Położenie obszaru badań	43
2.2. Analiza zmian demograficznych w badanych gminach	46

2.3. Analiza wybranych elementów zieleni publicznej	49
2.4. Wybór miejscowości do badań szczegółowych	50
2.4.1. Analizy demograficzne na poziomie wsi	51
2.4.2. Położenie badanych wsi względem Wrocławia	54
2.4.3. Wytypowanie miejscowości do badań szczegółowych	57
3. Przestrzenie publiczne – struktura wsi i jej bezpośrednie otoczenie, parki	61
3.1. Wprowadzenie	61
3.2. Bezpośrednie otoczenie	62
3.2.1. Tereny leśne	62
3.2.2. Tereny związane z wodą – rzeki	65
3.3. Fizjonomia układu przestrzennego wsi	68
3.3.1. Układ przestrzenny wsi	68
3.3.2. Nawsie – wiejski odpowiednik miejskiego rynku	75
3.3.3. Przestrzenie publiczne związane ze zbiornikami wodnymi	82
3.3.4. Parki wiejskie – ważny element struktury wsi	88
4. Wiejskie przestrzenie publiczne wynikające z układu komunikacyjnego	93
4.1. Przestrzeń wzdłuż ulic (droga wiejska jako potencjalna przestrzeń publiczna)	93
4.2. Place wiejskie – przestrzenie wygenerowane przez układ komunikacyjny	98
4.3. Podsumowanie	118
5. Wiejskie przestrzenie publiczne wygenerowane na bazie funkcji różnych obiektów.	121
5.1. Obiekty sakralne	121
5.2. Sklepy i usługi	125
5.3. Obiekty związane z gastronomią	129
5.4. Świetlice, wiejskie domy kultury	135
5.5. Budynki Ochotniczej Straży Pożarnej	138
5.6. Szkoły wiejskie	140
5.7. Podsumowanie	140
6. Zagospodarowanie wiejskich przestrzeni publicznych na przykładzie placów centralnych	145
6.1. Występowanie placów centralnych w analizowanych miejscowościach	145
6.2. Lokalizacja placu centralnego na terenie wsi	147
6.3. Kształt placu – płaszczyzna pozioma wnętrza krajobrazowego	147
6.4. Obiekty – ściany i płaszczyzna pozioma wnętrza krajobrazowego placu centralnego	148
6.5. „Umeblowanie”, czyli urządzenie placu – elementy wolno stojące we wnętrzu krajobrazowym placu centralnego	150
6.6. Obecność zieleni na placu jako elementu wnętrza krajobrazowego	151

6.7. Przykłady	.151
6.7.1. Występowanie placu	.151
6.7.2. Lokalizacja placu centralnego	.153
6.7.3. Kształt placów centralnych	.154
6.7.4. Obiekty	.154
6.7.5. „Umeblowanie” placów centralnych	.157
6.7.6. Zieleń i woda jako elementy ścian i płaszczyzny poziomej wnętrza placu centralnego	.159
6.8. Podsumowanie	.163
7. Metoda wyznaczania Potencjalnych Przestrzeni Publicznych (PoPP) i ich powiązań jako elementów zielonej infrastruktury ZI	.165
7.1. Założenia	.165
7.2. Opis metody	.165
7.3. Wyniki. Pilotażowe badania wsi Psary (gmina Wisznia Mała)	.169
7.3.1. Wyznaczenie PoPP	.170
7.3.2. PoPP jako elementy zielonej infrastruktury	.173
8. Wnioski.	.177
8.1. Podsumowanie	.177
8.2. Wnioski końcowe	.180
Bibliografia	.181
Spis rycin	.191
Spis tabel	.205
Spis zestawień	.207